SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. XCVII. Ч. 80. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 28, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 28-го КВІТНЯ 1990 Ч. 80. РІК XCVII

Пам'ятаймо про Україну!

Школярі в Україні протестують проти примусової праці

Кривий Ріг. — До Верховної Ради УССР спрямували своє звернення школярі Кривого Рогу і области, в якому звертають увагу на безправність школярів. В середньо-освітніх навчальних закладах застосовується „трудова практика". Це означає, що учні під час літніх вакацій зобов'язані працювати в колгоспах і радгоспах, не отримуючи жодної платні, або, якщо деякі колгоспи і платять їм, то мізерну частку того, що учні справді заробляють.

Якщо учень не відпрацює на полях два місяці, то його не переведуть до наступної кляси. Виїздять учні на працю в колгоспи під час навчання. Лекцій в цей час нема, а потім учням доводиться наздоганяти програму, хто як може. Протягом навчального року школярам доводиться брати участь у багатьох суботниках, при цьому їм пояснюють, що держава забезпечує безкоштовне навчання, отже їм треба хоч частково щось віддати державі. Однак замовчується той факт, що батьки платять великі податки і отримують малу заробітну платню за умов, коли ціни зростають і життя дорожчає.

У своєму зверненні до депутатів Верховної Ради УССР учні вимагають припинити „трудову практику" у вигляді примусової праці в колгоспах, радгоспах та під час суботників і прийняти закон, що дозволяв би учням влітку добровільно працювати, отримуючи за це належну заробітну платню.

Ініціятивна група Кривого Рогу закликає школярів України створити українську учнівську спілку.

Під зверненням до Верховної Ради УССР члени Ініціятивної групи зібрали багато підписів школярів.

В Гартфорді розпочали українську програму на телевізії

Гартфорд, Конн. — В місцевій газеті „Гартфорд Курант" з 24-го березня появилася обширна інформативна стаття пера Лусіл Ренвик п.н. „Нова програма на каблевій телевізії зосереджується на Україні". У ній журналістка завважує, що наука про українську культуру та історію йде вже тепер далеко поза церкву чи народний дім і сягнула по телевізію.

Одним із ініціяторів цього задуму був Тарас Ділозір, який перед роком перепровадився з Торонто до Ейвону в Коннектикат. Від листопада зібралося біля 25 добровольців з української громади, між ними священики українських церков, професіоналісти і учителі українських шкіл — усі ще без досвіду в укладанні телевізійних програм, і без досвіду орудування приладами у телевізії, чи писання скриптів.

Інформації про цю нову програму, яку показують на каблевій станції №26 в суботу і неділю о год. 6-ій, дала американській журналістці Лана Волошко, одна із організаторів програми. Вона сама працює при підготові скриптів. Багато із програм організатори використовують з української програми на телевізії в Торонто, але є також оригінальні, до яких вони втягнули у співпрацю знавців та професорів української історії. Розуміється, тепер у цих програмах, як завважує Л. Волошко, все зосереджується на подіях в СССР.

Підготовано програми про виміни студентами з України, які були в Ґлестонбирі, про великодні писанки і про мистецькі надбання. Перша програма мала на цілі вияснити історію совєтських республік і її назва була „Князі України". Дальші програми показують святкування Дня Незалежности і Соборности України зфільмовані в Україні, як також інтерв'ю із новообраними депутатами України.

„Ми не хочемо вщеплювати в наші програми якусь політичну ідеологію, але хочемо показати публіці, що діється та чим живе українська громада Коннектикат", — заявила американській журналістці Л. Волошко.

Кожна із цих каблевих програм триває півгодини і це є друга етнічна програма на цій місцевій станції. Першою була „Година Пайдеї" зорганізована грецькою громадою.

ТРАВЕНЬ — МІСЯЦЬ ЗБІРКИ НА СКВУ

Президія Секретаріяту Конґресу Вільних Українців звертається знову до вас із пригадкою, що травень — це місяць збірки фондів на діяльність СКВУ. Ми щиро дякуємо вам за вашу добру волю і матеріяльну підтримку в минулому і просимо вас допомогти вив'язатися з наших обов'язків і цього року.

При цьому хочемо підкреслити, що цей рік кладе перед нами більші, як коли-небудь у минулому вимоги, координувати і репрезентувати не тільки українців у діяспорі, але також допомогти нашим братам і сестрам в Україні та в сусідніх з нею країнах, де ще живуть українці, в Польщі, Чехо-Словаччині, Румунії та в Югославії. Наша поміч для них є необхідна, бо власне цілу Східню Европу, а зокрема Україну, комуністична влада допровадила до страшної релігійної, культурної, економічної, екологічної та політичної руїни.

Не зважаючи на те, наш народ хоче піднестися з тої руїни і потребує нашої допомоги, моральної і матеріяльної. З уваги на те, ми проголосили 1990 рік — роком української єдности, цим разом всеукраїнської єдности, і висунули клич — Поміч для СКВУ — це поміч Україні.

Відгукніться на наш клич згідно з вашими спроможностями, щоб ми могли уділити Україні в ці вирішальні дні — таку допомогу, як цього вимагатимуть обставини жертвам Чорнобиля, жертвам чернівецької хвороби, поміч Народному Рухові України за Перебудову, щоб він міг осягнути свою ціль — політичну і економічну суверенність України.

Наші потреби зросли із потребами нашого народу де б він не був, у таборах втікачів в Австрії і Німеччині, в Бразилії, Польщі тощо. На нашу поміч розраховує Україна і ми не можемо її відмовити. Тому просимо, відгукніться щедро на наш заклик.

Поміч СКВУ — це допомога Україні. Будемо вам за це вдячні й вдячний буде вам наш страдальний народ.

За Президію Секретаріяту СКВУ:

Юрій Шимко, президент
Василь Верига, генеральний секретар
д-р Микола Кушпета, член Президії, голова Травневої Акції

Відбудеться речиталь співачки М. Волянської в УІА

М.М.Волянська

Ню Йорк, Н.Й. (УМІ). — Український Музичний Інститут в Ню Йорку влаштовує градуаційний речиталь молодої співачки ліриколоратурного сопрано Марії Мирослави Волянської у приміщеннях УІА в суботу, 5-го травня, о годині 7-ій вечора.

Марія Мирослава Волянська, відома з її успішних виступів перед українською громадою метрополітального Ню Йорку й околиці, має диплом бакаляврa музики з Гантер коледжу в Ню Йорку, де вона і студіювала спів у проф. Рассела Оберліна, світової слави контратенора, поруч із студіями загально музики, вокалу та іноземних мов. Як визначна вокалістка Гантер-коледжу, вона тоді ж дістала престижеву нагороду „Ладо Вокал" і була скерована на дальше навчання співу в Париж, Франція, до відомої Еколь нормаль де музік. Повернувшись до Мангеттену через рік з Парижу, Марія-Мирослава далі продовжувала студії і співала у компанії „Бронкс Опера" та в опері „Віва", як і дала кілька самостійних речиталів. В останніх роках співачка інтенсивно брала лекції співу в проф. Лорін Фультон -Корсон при Українському Музичному Інституті, з патріотичних мотивів, уважаючи для себе обов'язком здобути ще й диплом з УМІ.

На речиталі в суботу, 5-го травня, співачка-ґрадуантка УМІ дасть низку мистецьких пісень-романсів — серед того композицій незрівнянного Людкевича, — у яких вона, згідно з програмою УМІ, покаже своє професійне вокальне вміння, техніку співу, музичну й поетичну інтерпретацію співаного матеріялу, і її вимову своєї й чужих мов, яка, згідно зі словами музичних критиків, що вже писали про виступи співачки, є бездоганна. Акомпаньятором на вечорі буде піяніст Іван Колодій, який працює як оперний репетитор для співаків, розучуючи з ними репертуар і ролі, та постановник-директор сцени. Маестро Колодій є теж професором Українського Музичного Інституту. Адреса УІА в Мангеттені: 2 East 79-th Street.

„СЛАВА УКРАЇНІ"

Юнаки з „Карпат" біля будинку „Січі" в Нюарку

Нюарк, Н.Дж. (О.Т.). — Після численних зустрічей, що досі відбулися в Нюарку з гостюючими в ЗСА з України, колишніми в'язнями, дисидентами, письменниками й науковцями в другий день Воскресення Христового відбулася чергова, не менш цікава, зустріч, цим разом із спортовцями з України, точніше з 15-ма юними футболістами (19 років і нижче) та п'ятьма членами їх проводу. Як відомо, в часі від 9-15-го квітня в місті Деллас, Тексас, відбувся черговий великий міжнародний футбольний турнір 152-ох юнацьких дружин з різних країн світу. В минулому році український футбол репрезентувала дружина київського „Динамо", в цьому році дружина львівських „Карпат". Між іншими українські юнаки перемогли клюб „Горнетс" Даллас 5:3, ремісували з юнаками Каліфорнії і клюбом „Ґвадаляхара" Мехіко 0:0 й дійшли до чвертьфіналу, в якому зазнали поразки від дружини „Таґуїчі", Болівія 2:3 і таким чином відпали від дальших ігор. Остаточно, суперники львів'ян вдруге підряд виграли чемпіонат цього великого турніру.

Користаючи з дводенної передишки перед поворотом в Україну, львів'яни, завдяки контактові з Ігорем Чижовичем, відвідали УСВТ „Ч.Січ" і УСО „Тризуб"

Негайно після приїзду з летовища ЛяҐвардія, гості прибули до домівки Товариства, де вже на них очікували численні члени й симпатики „Ч.Січі". Як радісно й зворушливо, було почути з уст юних футболістів вітання Христос Воскрес! та неначе хором відповісти Воістину Воскрес! Ще більша приємність була, почути від цих чудових юнаків чисту українську мову, їх зацікавлення нашим спортовим й громадським життям. Таких приємностей досі не зазнавали українські симпатики спорту в принагідних зустрічах із спортовцями з України. Слідувало офіційне привітання від УСВТ „Ч.Січ", що його виголосив заступник голови О. Твардовський.

„Дорогі друзі львів'яни! Я не в силі висловити наші збуджені почування, які вирують з тієї чудової нагоди в наших серцях. Ця мила

(Закінчення на стор. 4)

ПРЕЗИДЕНТ ДЖ. БУШ ОБОРОНЯЄ СВОЮ ПОЛІТИКУ

Вашінгтон. — Президент З'єднаних Стейтів Америки Джордж Буш, відповідаючи на критику численних консервативних і поміркованих політиків і деяких політичних аналітиків, які не погоджуються з його цілковитим іґноруванням самостійницьких аспірацій литовського народу, гостро відкидає всякі поради і заявляє, що його політичну активність і активність його Адміністрації підтримує більшість американського народу, якому він служить.

Як відомо, президент Литви Витавтас Ляндсберґіс назвав політику Адміністрації Буша у відношенні до Литви „другим Мюнхеном", нагадуючи світові, що також в 1938 році дві західньоевропейські великодержави — Великобританія і Франція — погодилися на окупацію Чехо-Словаччини гітлерівською армією, щоб заспокоїти фашистську Німеччину, яка вже тоді готувалася до великої війни з цілим світом. При тому він пригадав світові, що Москва дусить Литву своїми обмеженнями, як вуж-давун, а світ спокійно приглядається до цієї драконської нелюдяної тактики московських імперіялістів, вмиваючи руки як Пилат перед засудом Христа.

Після обіцяної „акції" проти Совєтського Союзу, якщо він застосує економічну бльокаду проти Литви, Буш вирішив у вівторок, 24-го квітня, не проголошувати економічних санкцій проти СССР, бо йдеться про політику „вищого порядку", заплянованy зустріч на вершинах між ним і Ґорбачовим і про зменшення стратегічної атомової зброї та дальшої „леґальної" демократизації у східньоевропейських країнах.

Деякі речники Адміністрації Дж. Буша, зокрема державний секретар Джеймс Бейкер, кажуть, що натяки про „другу Ялту" це абсурд. Але практична політика Вашінгтону іде власне по лінії ялтинських угод з часів Другої світової війни. Крім того пересічні американці не знають, що було предметом переговорів Буша з Ґорбачовим під час першої вершинної конференції, бо цих речей Адміністрація не дозволила публікувати, — кажуть спостерігачі.

Президент Дж. Буш хвалиться „загальною популярністю" в народі. Може, кажуть знавці підсовєтських відносин, але чи довго, бо також американський нарід може побачити на власні очі необосновані потягнення Адміністрації і на цьому може потерпіти не тільки Буш, але Республіканська партія в першу чергу, — заявили керівники етнічних груп, які обговорювали проблему Литви в Чикаго.

Біда також в тому, що політику Адміністрації президента Дж. Буша підтримують керівники Сенату і Палати Репрезентантів, які у засліпленні не бачать, що Америка почала вирікатися основних принципів у політиці, тобто підтримки усіх народів, які змагаються за свободу. На жаль, сенатор Фил Ґрем, республіканець з Тексасу, і ліберальний сенатор Дел Бамперс, демократ з Арканзо, заявили, що вони не бачать жодних користей з економічних санкцій проти СССР, крім „погіршення у відносинах".

ВИСТУПИ Б. ТИМОШЕНКА

Олбані, Н. Й. — Тут, в п'ятницю, 4-го травня, організація Американці за Демократію в Україні влаштовує доповідь, яку виголосить член Секретаріяту Руху і Спілки Письменників України Борис Тимошенко на тему: „Рух — єдність, шлях до незалежности". Виступ відбудеться о год. 7:30 вечора в залі Українського Клюбу, 402 25-та вул., у Вотервліті. В суботу, 5-го травня, відділ Народного Фонду Допомоги Україні влаштовує доповідь Б. Тимошенка в Ню Гейвені, Конн. Початок виступу о год. 6:30 вечора в залі церкви св. Михаїла, 569 Джордж вул. В неділю, 6-го травня, „Самопоміч" в Сиракюзах, Н.Й. влаштовує доповідь Б. Тимошенка в УНДомі, Файєт вул. Початок о год. 5-ій по полудні.

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬ ОБУРИВСЯ на гостру закордонну критику урядового фінансування нового жидівського поселення у християнському кварталі Єрусалиму. У гострій заяві міністерство закордонних справ проголосило, що жиди мають право поселюватись по всій країні та купляти чи винаймати будь-які посілості, зокрема в Єрусалимі. Самі ж поселенці сказали, що не мають жодних намірів покидати ними зайняті приміщення, не зважаючи на те, чи до вподоби воно Урядові та жидівським організаціям у ЗСА. Їхній речник Джонатан Блясс назвав переданий протест Державного департаменту через американського амбасадора Вілляма Бровна до уряду Ізраїля, як „досадне втручання". В той чам час Д. Блясс підкреслює переконання поселенців і своє, що жидам не можна забороняти поселюватися в будь-якому кварталі, але нежидам поселюватися у жидівському кварталі треба забороняти, бо це є „унікальний квартал".

У БЕЙРУТІ ВОЙОВНИЧЕ мусулманське угрупування заявило, що буде вбивати американців по цілому світі, якщо американський Конґрес не відкличе свою недавню резолюцію плро визнання Єрусалиму столицею Ізраїля. Якщо цього не станеться, то „кожний американський громадянин у мусулманській країні чи де-небудь буде прицілом нашої помсти", — сказало у своєму повідомленні угрпування „Єрусалимська іслямська війна". Сенат ЗСА схвалив свою резолюцію 22-го березня, а Палата Репрезентантів подібне рішення винесла в середу 25-го квітня.

БОНН, СТОЛИЦЯ ЗАХІДНЬОЇ Німеччини, стала у вівторок, 24-го квітня, місцем, де зустрілися канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль та прем'єр-міністер Східньої Німеччини Льотар де Майзієр та погодилися призначити 2-го липня, як дату монетарного, економічного і соціяльного об'єднання обидвох Німеччин. Речник західньонімецького уряду Петер Фоґель заявив, що експерти Східньої та Західньої Німеччин вже розпічнуть детальні приготування до цієї події.

КАРЛА ГИЛЛС, ТОРГОВЕЛЬНИЙ представник ЗСА, виступаючи в Конґресі, сказала, що Вашінгтон і Токіо порозумілися в справі останньої перешкоди в їхніх торговельних відносинах. Вона сказала також, що Японія „посунулася цього року дальше, як будь-яка країна" в допущенні до свого ринку американських товарів. Виявляється, що цією останньою точкою, котру треба було полагодити, це відкриття японського ринку для американських дерев'яних виробів, що збільшить американський експорт до Японії на один біл. дол. річно. Крім того відкрито японський ринок для американських суперкомп'ютерів і сателітів.

В УКРАЇНІ ВІДЗНАЧИЛИ РІЧНИЦЮ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ БАГАТОТИСЯЧНИМИ МАНІФЕСТАЦІЯМИ

Під час маніфестації в Києві.

Київ. — Пресове агентство Ройтерса інформує, що 26-го квітня, тобто у четверту річницю чорнобильської катастрофи від якої загинули тисячі осіб, а трагічні наслідки якої годі навіть передбачити, в Києві відбулася багатотисячна жалібна маніфестація у якій взяло участь понад 60,000 осіб зі засвіченими свічками, чорними і національними синьо-жовтими прапорами, тризубами. Маси народу зібрались на площі біля катедри св. Софії, вислухали численних промовців, які обвинувачубали тодішних і теперішних офіційних осіб за занедбання справи безпеки населення у висліді чого мільйони осіб в Україні і Білорусії були заражені атомовою радіяцією і масово вмирають від хворіб рака, зокрема левкемії, виразки шлунка та інші хвороби пов'язані з радіяцією. Навіть офіційна статистика подає, як пише „Едмонтон Джорнал" з 26-го квітня, що понад один мільйон українців є заражені атомовою радіяцією і мусять числитися з евентуальними наслідками, які дуже часто приходять несподівано.

Загальний міський і приватний транспорт в місті, яке, як відомо, віддалене від Чорнобиля на 80 миль, затримався на п'ять хвилин, щоб в таких спосіб вшанувати жертви Чорнобиля та рівночасно запротестувати проти будови атомових реакторів в густо заселеній території України. Гуділи гудки фабрик, поїздів, автомобілів, тягарових авт, викликаючи сум і тривугу рівночасно та турботу за дальшу долю українського народу, який постраждав від катастрофи, а в першу чергу від недбальства комуністичного режиму, який не зробив своєчасних заходів для рятування населення. Колишній перший секретар Комуністичної партії України Володимир Щербицький, коротко після чорнобильської трагедії, зарядив був навіть відбуття травневих святкувань в Києві з масовою участю молоді і старших, що вже тепер, навіть в кругах офіційних чинників, вважається злочином.

Подібні жалібні маніфестації і протестні демонстрації відбулись в багатьох інших містах України і Білорусії. Наприклад у білоруському місті Гомелі робітничі профспілки проголосили на день 26-го квітня загальний одноденний страйк для відзначення четвертої річниці чорнобильської катастрофи і перестороги для режиму. Робітники домагалися, щоб їх насичену атомовою радіяцією територію проголосили нездатною для нормального життя, пересилили людей в інші області, дали відшкодування для потерпілих осіб і подбали про лікування хворих.

Представники Народного Руху України за Перебудову заявили, що демонстрації відбувалися також у західних областях України — Львові, Івано-Франківську, Тернополі та багатьох інших містах. Юрій Щербак, член Верховної Ради УССР, активіст Зеленого світу, який написав навіть книжку про Чорнобиль заявив кореспондентам, що досі померли від нуклеарного зараження понад 300 осіб, отже десять разів стільки, як говорить про це офіційна статистика.

Чимало організацій, зокрема Демократичного Бльоку, зорганізували в Україні так званий „телетон" для збірки грошей потрібних для лікування маленьких дітей, які народилися від матерей заражених атомовою радіяцією. Совєтська центральна телевізійна сітка повідомила, що в цілому СССР зібрано досі понад 100 мільйонів долярів готівкою. Крім того особи і організації та державні установи жертвували на цю ціль медицину, одяг та інші речі потрібні для рятування людей. Уряд при тому признався, що прийдеться пересилити з чорнобильської зони ще додаткових 200,000 осіб. Досі переселено до інших областей понад 160,000 осіб.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ харчами і ліками проголосило в середу, 25-го квітня, свою згоду проводити аналізу крови на вірус АІДС в домашніх умовах. Управління довгий час було проти таких заходів. Тепер особи, які бажають провести аналізу крови анонімно, матимуть можливість післати взірець своєї крови поштою та отримати висліди телефонічно, не вказуючи ні своєї адреси, ні імени. Визначення осіб, хворих на АІДС, у початковій стадії захворювання є завданням надзвичайної важливости та причиною зміни політики Федерального управління харчами і ліками.

СТОЛІТТЯМИ ЛІКАРІ сперечалися про причини виникнення язви шлунку. Припускається, що язва шлунку спричинюється психічним стресом, алькоголем, курінням. Але протягом кількох останніх років вчені почали приглядатися до малесенької бактерії, яка атакує стінки шлунку та є однією з основних причин язви. Тепер лікарі впевнені, що лікування звичайними антибіотиками виліковує 90 відсотків захворювання. Відкриття нового шляху лікування має особливо важливе значення для хронічно хворих. Коли гастроентеролог д-р Беррі Маршал в 1984 році почав говорити про пов'язання бактерії з язвою шлунку, лікарський світ сприйняв це твердження дуже скептично. Але сьогодні його теорія, підтверджена вражаючими успіхами дослідження, заслуговує на загальне признання.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Пакт приязні" Москви і Пекіну

Колишній президент Ричард Ніксон заки прийняти запрошення від комуністичного диктатора Мао Дзедонґа, спершу вислав у строго засекреченій місії Генрі Кіссінджера та в 1972 році полетів із Кіссінджером до Пекіну, коли переконали його, що два комуністичні велетні — СССР і суходільний Китай — ніколи не замиряться на антиамериканській базі. Так і сталося. Історія совєтсько-китайських відносин переходила різні фази. Назверх спір ішов за „ухили" супроти марксизму. Насправді не йшлося про ідеологію, а про загарбані Москвою за царату китайські забайкальські землі. Між прикордонними військовими з'єднаннями приходило й до кривавих сутичок. Але це вже давні часи. У сучасну пору найпершою проблемою совєтської Евразії і суходільного Китаю стала революція проти комунізму в Европі і подих цієї революції також у Китаї. У червні минулого року китайський уряд перевів масакру продемократичних демонстрантів танками із тисячами жертв. Москва ніколи цієї жорстокої поведінки Пекіну не натаврувала. Економічна криза в СССР продиктувала Міхаїлові Ґорбачову шукати помочі, де тільки можна і тому у травні минулого року Ґорбачов полетів з офіційними відвідинами до Пекіну. Китайський прем'єр Лі Пенґ ревізитував Ґорбачова і 24-го квітня ц.р. підписав з совєтським прем'єром Ніколаєм Рижковим „пакт приязні" з важливістю на найближчих 10 років. Атмосфера для таких переговорів стала сприятливішою, бо коли рік тому Ґорбачов із своєю перебудовою став був наче символом продемократичних реформ, то політика Ґорбачова супроти Литви наблизила його до пекінських звеличників „сильної руки". Правда, візита Лі Пенґа, одного з головних авторів масакри в Пекіні — багатьом совєтським громадянам не сподобалася. Сердечні обосторонні заяви приязні закаламутила дещо демонстрація перед московським міністерством закордонних справ.

В обширному комунікаті ТАССу перелічено довгу черґу справ, що їх охопили два договори — один підписаний Рижковим і Пенґом і другий — з підписами Едуарда Шеварднадзе і китайського міністра закордонних справ Квіна Квічена. Говориться у цих договорах про співпрацю у ділянках економічній, харчовій, культурній, торговельній і про відтягнення з-над китайського кордону, довгого на поверх 4,000 миль, частини совєтських військ. Але дорадники Ніксона казали правду: совєтсько-китайський пакт ні трохи не заторкає Америки, бо і Ґорбачову вона потрібна і Китай опинився в економічній скруті.

Трудно говорити нині про реальну користь оцього „пакту приязні". Покищо це тільки символічний показ закінчення 30-літньої ворожнечі між двома комуністичними сусідами. Кожний із них має велетенський людський потенціял, хоча 250 мільйонів громадян СССР — це тільки четвертина понадодномільйонового населення суходільного Китаю.

Якщо дехто на демократичному Заході налякається „жовтої небезпеки", що — мовляв — Китай може „шапками накрити" всю Европу, то — даремно. Існує все ще більша загроза від СССР усупереч усім миролюбним деклямаціям Ґорбачова ніж від далекого Китаю, якому непотрібна ніяка чужа територія.

І в Китаї ще не забули, що у Другій світовій війні Японія перемаршувала своїм військом від Манджурії на південь і без стрілу зайняла місто й порт Сінґапуру, що його вважали „фортецею не до здобуття.

Аналогія до французької „лінії Мажіно", ніби непереможної, що її війська Третього Райху обішли з-позаду і загорнули з усіми бункрами.

Сьогодні така ситуація, що криза економіки в СССР, загроза від національних рухів і загроза від робітничих страйків може підрізати підвалини совєтської імперії. І тоді всі її „пакти приязні" матимуть тільки архівальну вартість.

НЕМАЄ ВИГЛЯДІВ НА ТЕ, щоби Шімон Перез та його Робітнича партія могла вийти з імпасу з партією Лікуд і сформувати новий уряд. Виглядає, що тепер виконуючого обов'язки прем'єр-міністра Їцака Шаміра запросять також спробувати оформити новий уряд, тим разом від партії Лікуд. Громадяни Ізраїля вже мають досить такої системи, що місяцями позбавлює країну уряду у проводі. Представники громадян заявляють, що вони зібрали вже 600,000 підписів від ізраїльських виборців, які домагаються зміни у виборчій системі країни. Це вказує, що більше як одна четверта громадян Ізраїля, уповноважених до голосування, підписали цю вимогу.

Микола Руденко

ЛИСТ В УКРАЇНУ

Мій сьогоднішній лист особливий: з усіх областей України до будинку кіно в Києві з'їхалося 500 делеґатів УГС на свій установчий з'їзд. Прибули гості з української діяспори, від Закордонного Представництва УГС з'їзд привітав відомий громадський діяч, колишній політв'язень Леонід Плющ...

А проте ці інформаційні дані не спроможні передати того, що я зараз відчуваю. Українська Гельсінкська Спілка серед неформальних організацій України (та й не лише України!) посідає окреме місце. Справа в тому, що вона має свою не абияку історію. Покищо це тільки півтора десятиліття, але ж яких! Це тюрми й концтабори, це гордо підняті голови перед катами. Це смерть найкращих із її членів у тюремних застінках. Це перевезення їхніх останків з холодного Уралу до вдячної України. Це самовіддана праця серед українського народу в умовах тотального цькування з боку розлютованої партократії. І знову тюремні камери, знову кайдани — хай на оті стандартні 15 діб, але ж так регулярно, як колись в Мордовії й на Уралі застосовувався карцер...

Та чи варто нині повторювати те, що відомо всім, кому не байдужа доля України? Ліпше думати про майбутнє. УГС доросла до політичної партії — і сьогодні вона обере собі нове ім'я. Вона перестане бути Гельсінкською Спілкою — і, правду кажучи, разом з втратою цієї всесвітньо відомої назви ми, на жаль, втрачаємо дещо неповторне, дороге для всіх нас.

Це виглядає приблизно так, як вростання ветеранів Другої світової війни у мирне життя. Щоправда, мирного співіснування з партократією не передбачається, та все ж попереду боротьба іншими засобами — за умов конституційної леґальности.

Якщо бути хронологічно точним, то історію політичної партії, що нині провадить свій установчий з'їзд, належить починати не з Гельсінкської Групи, котра була заснована 1976 року. Історична справедливість вимагає розпочати її десь роком 62, коли Левко Лук'яненко й Іван Кандиба розробили програму Української Робітничо-Селянської Партії. Головною метою їхньої програми був вихід України із Союзу на підставі совєтської конституції — тоді ще сталінської. Лук'яненкові й Кандибі не вдалося поширити свої ідеї серед народу — так само, як солдатам і генералам не вдається перемагати без поразок. Бо на війні стріляють. Левко Лук'яненко 40 діб прождав своєї кулі в камері смертників. Хіба це легше, ніж на фронті? Важче, незмірно важче! Розстріл було замінено на 15 років концтаборів. Відбувши їх повністю, Лук'яненко й Кандиба одразу ж вступили в Українську Гельсінкську Групу, яку ми з Оксаною Мешко та Петром Григоренком почали створювати. За активну діяльність у Групі вони знову отримали по п'ятнадцять років неволі. Отже по тридцять! І майже повністю відбули цей строк.

Сьогодні Левко Лук'яненко — голова Виконавчого Комітету УГС. Це йому належить висока честь відкрити установчий з'їзд нової політичної партії.

Проте гадаю, що справа не в назві, а в самій суті. Ось чому я закликаю вважати роком народження УГС не 76, а 62 рік. Бо погляньте: це ж ті самі люди. І ті ж самі ідеї: боротьба проти навальної русифікації, проти панування партократії, за справжній а не паперово-деклятативний суверенітет України.

Історія цієї партії складалася так: коли вибили національно-визвольний прапор із рук Лук'яненка й Кандиби, його в середині 60-их років підхопили Михайло Горинь, Богдан Горинь, Вячеслав Чорновіл, Олекса Тихий та інші. Коли ж і вони опинилися в тюрмах, визвольний прапор України замайорів в руках Євгена Сверстюка, Івана Світличного, Данила Шумука, Василя Стуса, Ігоря й Ірини Калинців та багатьох інших. А як тільки з їхніх рук було вибито прапор, його підняли пошарпані війнами й концтаборами ветерани — Оксана Мешко, Петро Григоренко, Микола Руденко, Ніна Строката. А серед них знов таки бачимо Левка Лук'яненка, Івана Кандибу, Олексу Тихого...

Отже історія УГС (а значить і нової політичної партії) має бути продовжена в минуле — в дійсності вона налічує не 15, а близько 30 років. Ну, а те, що мінялися назви...

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Жила

ЗУСИЛЛЯ ГІДНЕ УВАГИ

II.

У мистецьку частину річника ввійшла праця маєстра Святослава Гординського про „Українську ікону на тлі універсалізму візантійського стилю", в якій він розглянув постання візантійського стилю та його поширення на різні країни Східньої Европи, в тому числі й на Київську Русь-Україну. В різних країнах постали свої національні школи, які дотримуючись основних богословських і формальних принципів візантійського стилю вносили й свої мистецькі здобутки. І вийшло таке, „що Київ зберіг у мозаїці деякі з найстарших іконографічних творів, яких немає в самому Царгороді".

Особливу увагу в цій частині привертає стаття-розвідка Лідії Качуровської-Крюкової „Українське оздоблення у псалтирі Еґберта Трієрського". У ній вперше опубліковано кольорові репродукції усіх п'ятьох мініятюр із „Кодексу Ґертруди". Публікацію репродукцій та окремих деталів здійснено за дозволом Археологічного Національного Музею в Чівідале (Північна Італія), де авторка статті досліджувала згадану ілюміновану рукописну книгу з X-XI ст. і де отримала дозвіл на публікацію. Дотепер у совєтських виданнях з історії українського мистецтва цю тему обговорювано лише поверхово та ілюстровано лише подекуди однією чи двома репродукціями сумнівної якости, а в еміґраційній літературі насвітлено головно історичні події того часу — українською мовою (о. І. Нагаєвський) та німецькою мовою (Д. Олянчин). У своїй розвідці авторка дає опис кожної мініятюри та насвітлює події староукраїнської історії, пов'язані з великим князем Ізяславом, його дружиною, польською принцесою Ґертрудою, та їхнім сином Ярополком-Петром. Ці події, мало відомі також у сучасному німецькому читачеві, бо ж остання велика праця про „Кодекс Ґертруди" була здійснена 1901 року німецькими дослідниками Г. Заверляндом та А. Гасельфором. В їхній книзі, ілюстрованій чорнобілими репродукціями п'ять Ґертрудиних мініятюр потрактовано як „російські". Михайло Грушевський, який 1902 року писав про цю книгу, до речі, ніколи не бачив ориґіналу псалтиря і не міг дійти до конкретних висновків. Німецькі ж дослідники доручили розшифрування виразного напису „Одікіос Ярополк" над головою зображеного на одній з мініятюр князя, „російським вченим", які того напису не могли ні прочитати ані зрозуміти. В дійсності ж цей напис („Праведний Ярополк") виразно доводить, що тут мова про Ярополка-Петра, сина княгині Ґертруди й князя Ізяслава і, таким чином не залишає жодного сумніву, що тут мова про українське книжкове мистецтво середньовіччя, що дорівнює, або й перевищує такі пам'ятки, як Збірник Святослава чи Остромирове Євангеліє.

У своїй статті-розвідці авторка дає не тільки проникливу аналізу поглядів давніших дослідників кодексу, але й виявляє тонке знання стилю мистецького твору, що є дуже допоміжним для відчуття його краси та зрозуміння історичного значення. Стаття в цілому, це не тільки пригадка про забуті мистецькі цінності давньої Руси-України — це нова праця, яка дає наскрізь правильне розкриття мистецької краси, як також значення кодексу. А кольорові репродукції, що ілюструють статтю розвідку — це справжня окраса річника.

Автором останньої статті в цій частині „Українське мистецтво в ході століть" є визначний український мистецтвознавець, Юрій Турченко. В своєму заключенні цієї цінної праці, він стверджує, що українське мистецтво є значним виявом універсальної культури й як таке є її невід'ємною частиною.

У третій частині річника поміщено документи самвидаву з України та програму Наукового Конґресу у 1000-ліття Хрищення Руси-України, що проходив у системі Світового Конґресу Вільних Українців у Мюнхені від 28-го квітня до 2-го травня 1988 року.

Цікавими є також звіти з праці Товариства Сприяння Українській Науці, Ректорату Українського Вільного Університету, Наукового Товариства ім. Шевченка та Українського Технічно Господарського Інституту. Звіти подають дані про роботу цих інституцій за 1987 рік.

У відділенні рецензій обговорено „Історію України" Наталії Полонської-Василенко, що недавно вийшла німецькою мовою у перекладі Романа Шупера. Поява цієї книги є важливою подією в українській науці в Німеччині, зокрема коли врахувати, що досі німецька історична наука в питаннях Східньої Европи безкритично приймала великодержавні російські історичні схеми. У річнику вміщено також рецензії на книгу Теодора Мацькова, „Гетьман Іван Мазепа" в західньоевропейських джерелах 1687-1709", на книгу Петра Голубенка „Україна і Росія у світлі культурних взаємин" та на книгу Олександра Чачулі „В. Антоненко-Давидович в пастці Чека", як також на книгу „200 листів В. Антоненка-Давидовича".

Річник у цілому робить добре враження. Він цікавий, ориґінальний і наскрізь різноманітний своєю тематикою та великим багатством матеріялу, що торкається Тисячоліття Християнства, українського мистецтва, самвидаву та наукової хроніки. Книга адресується найперше німецьким читацьким колам, що цікавляться розвитком українознавства. Вона не менш цікава й корисна також й для українського читача.

Тут буде зовсім відповідно коротко розповісти про історію цього видання. „Річник українознавства" виходить з 1982 року (досі з'явилося близько 2,000 сторінок). Він є продовженням збірника „Mitteilungen", (Повідомлення), що його видавало Товариство Сприяння Українській Науці, від 1965 до 1981 року. У цій серії вийшло тоді 18 книжок. Таким чином „Річник Українознавства, 1988" є вже 25-ою книжкою у згаданій серії. Усі 25 книг появилися німецькою мовою. Велике зусилля гідне уваги й широкої підтримки.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про пожнив'я Чорнобиля

Здається, хоча від цієї великої трагедії проминуло вже чотири роки — цей останній 1989 рік своїми перемінами та подіями в Україні зробив її нам виїмково близькою.

Досі, атомовий вибух в Чорнобилі був нам далекий — не лише територією, але і тим, що ми мало знали про його засяг та про його жертви. В останніх, однак, місяцях, преса України подала цілий ряд статтей, вісток, споминів про трагічні події квітневих днів 1986 року і їхні наслідки, про переживання людей, про їхнє обурення затаєнням аварії совєтським урядом. І вперше тепер, у четверту річницю, її відзначує ціла Україна. Ряд організацій проголосив 26-го квітня Днем Національної Жалоби, відбуваються протестаційні походи, віча, Богослуження. Як дивно, що щойно в чотири роки після аварії вона немов стала власністю нас усіх, що почуваються українцями і тут і там.

І щойно тепер відкриваються очі всім на підступність і ширину дії радіяції цього страшного таємничого ворога, що забиратиме щораз більше жертв.

Ось недавно, тут серед нас, впала жертвою радіяції маленька Ганнуся Сверстюк, яку привезли з надією рятування до Америки. З такою ж надією перебуває, лікуючись в Америці молодий Василь Кавасюк і його донечка Марія, сестричка якої вже померла на левкемію у Києві. Знаємо всі про молодого Олеся Тимошенка, який вже довший час бореться із наслідками радіяції при допомозі американських лікарів.

Це тільки одиниці, що своїм приїздом стали нам близькі — а скільки інших з такими самими недугами там в Україні, в Народичах у Прип'яті, на Рівенщині чи у самому Києві?...

А все наші люди, все українці, яких обдурено, перед якими затаєно аж дотепер, яка сила і розмір смертельної радіяції пройшли українськими землями, що й досі звідтіля не зникає. Саме недавно було повідомлено про те, що у Рівенщині сильно зросла радіяція; приїжджі прогульковці з України розповідають, що одного дня вмивали водою знову усі вулиці та хати у Львові, бо стверджено посилення цього смертельного променювання.

Чи можна, отже, дивуватися, що наші земляки, усвідомивши собі щойно тепер жахливу небезпеку, яка нависла над ними, над їхніми дітьми та внуками, кричать в розпачі, що українські жінки закликали вдягати в річницю жахливої аварії жалобу, і вперше дано указ спускати вниз прапори?

Але, все це прийшло дуже пізно — а тим часом чорнобильська смерть далі проходить з невидною косою землями України...

О-КА

Оксана Пахльовська

Чорнобиль

...Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окрадену, збудять...

Тарас Шевченко

Біда підходить, а не чутно кроків.
Самої суті вивітрена суть.
Гіркі слова замучених пророків —
невже й тепер вони нас не спасуть?

О, що в ту мить відкрилося поету?
Душа кричала і пручалась: ні!
Сьогодні — нас, а завтра — всю планету
розбудять злії люди у вогні.

Зачинять знов усі залізні брами
і пустять димом пам'ять вівтарів.
Крізь грізний грім всесвітніх барабанів
уже не чутно зойку матерів.

Князівська земле? Плачуть твої предки.
Трагічним снам століття замалі.
Чорнобиль був. Чорнобиль попередив
про це, що може статись на Землі.

Це правнуки реактор спорудили.
Чи ж пройде Бог по цій гіркій воді?
Чого ж ти не прокинулась — тоді,
коли тебе, окрадену, будили?!

Марія Охримович

ФЕСТИВАЛЬ СУЧАСНИХ ФІЛЬМІВ УКРАЇНИ В КАНАДІ

III

Розв'язка конфлікту у драмі „Гостина старої дами" вирішується не справедливістю, а шкурним інтересом заляканого містечка та його обіднілих жителів. У драмі „Грамотний" моральну побіду здобуває не скривджена стара бабуся, а „властьімущий" апаратник. Цікаво зазначити, що в постаті старенької селянки режисер відтворює свою матір, образу та наругу над нею.

Важливим аспектом фільму є теж його універсальна тема, конфлікт та розв'язка, з якими легко може його ідентифікувати себе будь-яка людина поза межами України з огляду на загальнолюдську проблематику.

Єдина жінка в групі наших гостей-кінематографів з України Ольга Володіна показала свій психологічний фільм „Дім". Основу фільму становить ідея, що тільки глибоке психологічне співвідношення створює для людини ‚дім". Використовуючи атрактивні синоматографічні ефекти, картини фільму символізують як брак оцих основних внутрішніх елементів нівечить усі намагання побудувати „дім" в розумінні родинного вогнища, дружби та сім'ї. Ольга Володіна проявляє не абияке професійне володіння фільмовою технікою і вільно послуговується візуальними засобами аванґардного стилю.

Треба згадати, що були показані теж інші фільми жінок-кінорежисерів України, хоч їх автори не мали нагоди особисто відвідати Канаду. Фільм „Слався, Маріє" віддзеркалює важкі обставини життя жіноцтва в Україні та унагляднює цей жалюгідний стан контрасними картинами радісних, грайливих юних дівчат не берегах Дніпра, з картинами знищених важкою працею, передчасно постарілих жінок.

Технологічні досягнення Заходу розв'язали цю проблему для американської жінки, однак Україні ще довго прийдеться наздоганяти капіталістичну систему в цьому відношенні. У групі фільмів для дітей та молоді незвичайно позитивно своїм професійним виконанням вражають продукції режисера В. Гончарова. Фільм-леґенда „І сестра їх Либідь" наснажений відчуттям та захопленням українського міту. Він не лише знайомить зі зовнішньою культурою середньовічної доби в Україні — панорамою міст, замків, княжого одягу тощо, але водночас формує мораль молодої людини звеличенням сестрички Либідь та її самопосвяти, чесноти особливо притаманної українському народові.

Ідея самовіддання пронизує теж другий фільм цього ж режисера — його власна ориґінальна версія леґенди „Чумацький шлях". Фільм незабутній картинами степової України та мандрівкою юнака, який на шляху пошуків за сіллю для свого села і своєї матері втратив зір, але вкінці в небесних просторах йому з'являється „Чумацький шлях", що з того часу зоріє в небесній блакиті.

Останньо В. Гончар випродукував кілька фільмів сатиричного жанру, в яких висміюються функціонери-апаратчики совєтських установ. На фестивалі були висвітлені два його мультиплікаційні фільми „Правда крупним планом" та „Демагоґ", обидва випродукувані 1989 року. Приємно було привітати між нами фільмового режисера тонкої інтелетуальної напруги, який формально скупими засобами вміє схопити основну суть лицемірства окремої людини, як теж і цілого суспільства.

Серед фільмів із суспільно-політичною проблематикою особливо пам'ятним залишився художньо-документальний фільм „Ой горе, це ж гості до мене...". Назва фільму — це епіграф з поеми Павла Тичини про голод 1933 року в Україні. Постановка фільму (реж. П. Фаренюк) та фотографія (оператор О. Коваль) є прикладом гармонійної творчої співдії для завершення задуму створити потрясаючий психологічний портрет.

Вирішним фактором для великого успіху був теж підбір для головної, майже єдиної постаті у фільмі 83-літньої Ольги Терещенко. Насправді, як це вдалося постановникам фільму зустріти і відкрити такий незвичайний талант? Не зважаючи на відсутність якоїнебудь акції, фільм „Гості" глибоко заабсорбовує інтроспектною розповіддю старенької селянки, життя якої віддзеркалює страхіття долі українського народу від початків колективізації та голоду в Україні донині. При тому, важливу ролю у драмі обездоленої баби Олі відіграє її невтішна хатина-мазанка, що її освітлення та чаклунське фільмування Ол. Коваля перетворили в чарівне та зворушливе гніздечко зі стінами, вкритими наче гудожніми ґравюрами (насправді вони горбатенькі й от-от розповзнуться) з розвішеним попід стелею тонко-стрібластим прядивом-павутинням та вінками з сухих квітів і трав.

Баба Оля сидить біля величезної селянської печі, з якої час від часу в'ється брунатний дим, а чорний кіт глипає насторожено зеленими очима. Все залите позолоттю сяйва від нужденного ліхтаря. Бабуся коментує лаконічними їдкими зауваженнями слова Миколи Хвильового із його новелі „Я", що передаються по радіо. Лише на слова „Я веду її на розстріл" — перед глядачем — порожній мовчазний екраз, на якому раптом з'являється, мов тонко вирізьблена ґравюра, профіль поморщеного від злиднів обличчя, а згодом і постать бабуні на тлі чорної землі... Чи можливо більш майстерно передати спустошення душі, як це зуміли досягнути творчим відчуттям П. Фаренюк та П. Коваль?

Зовсім віддалена від документального стилю була група повнометражних фільмів фестивалю із фантастично-леґендарним сюжетом — переведеним на екран з літературних творів як наприклад, „Страшна помста" (за М. Гоголем) та „Повнолуння", фільм інспірованим поетичним нарисом — балядою Валерія Шевчука „Панна Сотниківна".

У фільмі „Повнолуння" (реж. Анатолій Степаненко) народні вірування та леґенди становлять основний сюжет твору. Проте фолкльорно-фантастичний елемент взаємодіє із психологічно-філософською лінією і творить паралельне нашарування фільму. „Повнолуння" звеличує юність, захоплення красою, притаєні хвилювання молодої душі та коротку мить екстази щастя, що спалахне вогником але досягти його ніяк не вдається...

Поетична уява режисера проймає кожен кадр фільму і це не випадково, поскільки А. Степаненко — це заразом поет і художник. Картини завороженого лісу, переливів барв у ярах та галявах, сніговії вишневих пелюстків у

(Закінчення на стор. 4)

Загальні збори кредитівки „Самопоміч" у Дітройті

Д-р Олександер Серафин вручає дітям св. п. Романа Крохмалюка Ромі Когут та Юрієві Крохмалюкові почесну грамоту, призначену їх батькові.

Загальні збори кредитівки „Самопоміч" відбулися в суботу, 17-го березня ц.р. Після проведення молитви та відчитання протоколу з попередніх зборів, президент кредитівки д-р Олександер Серафин подав свій звіт.

Навівши коротко основні цифри, які віддзеркалюють фінансовий стан кредитівки та її постійний ріст, він затримався головно на з'ясуванні основних принципів філософії діяння кредитівки.

Найголовнішим бажанням проводу кредитівки є дати своїм членам якнайбільш корисні услуги. Входить в це не тільки швидкість полагодження справ членів, привітна обслуга, яка часто вимагає довгого і терпеливого вияснювання членам приписів урядування, але, в першій мірі, придбання відповідної висоти приходів, які б забезпечували фінансові користі членів, для їх повного задоволення. І так, для поліпшення обслуги членів, які живуть в містах віддалених від трьох бюр кредитівки, кредитівка приступила до Сервіс Сентер Корпорейшин, яка має свої бюра в 11-ти місцевостях довкола Дітройту, і тепер члени, які живуть в тих містах, можуть там полагоджувати майже всі свої фінансові справи.

Разом з тим дирекція кредитівки надіється, що це дозволить українцям, які ще не є членами кредитівки, приступити до неї. Бо хоча активи кредитівок зростають з року в рік, справа придбання нових членів є постійною турботою управ наших кредитівок. Сумним залишається факт, що згідно із статистикою централі Українських Кредитових Кооператив, тільки 9 відсотків українців Америки є членами українських кредитівок. Яка шкода, що ці люди не мають в руках річних звітів наших кредитівок, щоб побачити, скільки грошей вони дають на суспільні потреби нашої громади. Мишиґен може чванитися, що 16 відсотків українців, мешканців цього стейту, є членами українських кредитівок.

Володимир Гупалівський, скарбник кредитівки, навів конкретні цифри, які вказують на успішну господарку кредитівки. Загальна сума активів зросла на 2.4 міль., осягаючи 54.8 міль. Ощадності зросли на 1.6 міль. до 50.3 міль. Позички — на 1.7 до 15.9 міль. Загальна сума приходів виносить 4,738.013, з чого 3,373,293 дол. повернено членам у формі дивідендів.

Голова Контрольної комісії д-р Маріян Юзич подав, що кредитівка перейшла контролю централі Федерального Бюра Кредитівок, професійної фірми книговодів та контролю внутрішньої комісії. Вся праця кредитівки відбувається згідно з приписами і тому він, в імені Контрольної комісії, висловлює признання всім, хто причинився до так успішної праці цього року.

Голова Номінаційної комісії Адріян Блюй подав трьох кандидатів до дирекції на наступні три роки, яких збори вибрали через аклямацію. Ними були: Володимир Гупалівський, Романа Дигдало та Ігор Козак.

На ряд питань зацікавлених членів точні відповіді дав голова дирекції та скарбник.

На другий день, в неділю, відбувся бенкет, який кредитівка влаштовує кожного року.

Користаючи з великої кількости присутніх членів, президент кредитівки д-р Серафин навів циферні осяги господарки останнього року та підкреслив постійне стремління кредитівки до забезпечення членам якнайкращих та найбільш корисних услуг. Маючи на увазі дальше існування та розвиток кредитівки, він гаряче закликав присутніх старатися приєднати нових членів, вказуючи їм на ті користі, якими вони зможуть користуватися. Він підкреслив також сильну фінансову базу кредитівки, вказуючи на її високий резервовий та страховий (забезпеченевий) фонд.

Посмертно відзначено почесною грамотою бл. п. інж. Романа Крохмалюка, ініціятора та організатора кредитівки „Самопоміч".

Від централі Українських кредитових кооператив вітав присутніх членів її голова Володимир Гупалівський. Проаналізувавши фінансовий стан кредитівки „Самопоміч", він заявив: „Ми з приємністю стверджуємо, що наші плянування були правильні й праця позначилася успіхами. Ми стоїмо на міцних основах, готові далі служити теперішнім та майбутнім членам".

Слідувала розвагова частина, яку виповнили виступи тріо „Троянда" та гумориста Ігоря Бачинського з Торонто. Як звичайно, про цю точку подбав член дирекції Ярослав Конопада.

На своєму першому засіданні по загальних зборах розділено функції в такий спосіб: Олександер Серафин — президент, Богдан Андрушків — заступник президента, Володимир Гупалівський — скарбник, Ігор Козак секретар, Степан Віхар — голова Контрольної комісії, Володимир Баран — голова Кредитової комісії.

Володимир Баран

Лист...

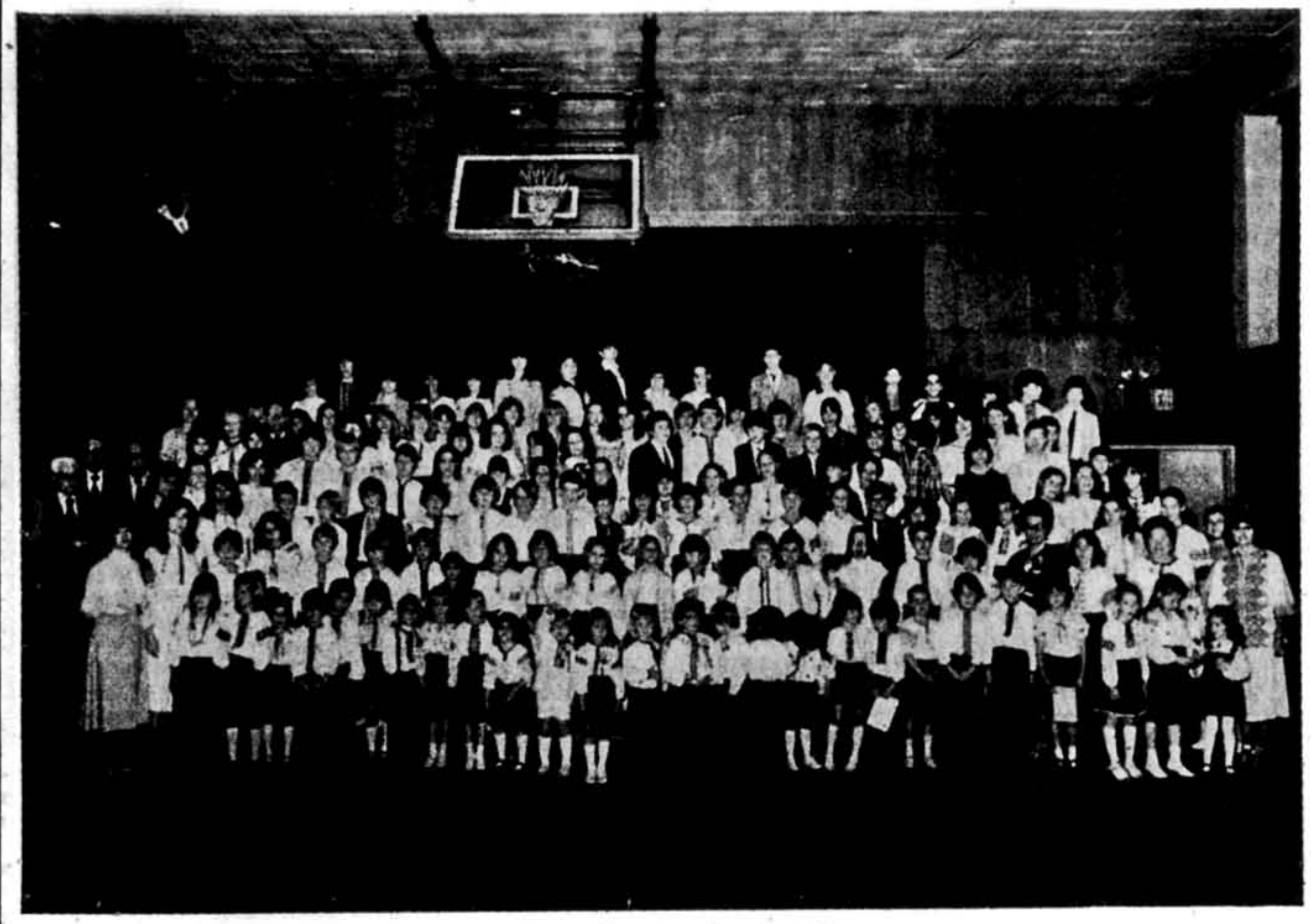
(Закінчення зі стор. 2)

Назви були різні, це правда. Але ж погляньмо на тих, хто нас кидав до концтаборів — хіба вони не міняли своїх назв? Проте й досі, незважаючи на гласність та перебудову, вони лишилися чекістами. Так само, як політв'язні лишилися їхніми жертвами. Боротьба триває. І справа тут не в назвах, а в людях та ідеях.

Отже нова українська політична партія, назву якої ми почуємо завтра — насправді найстаріша антитоталітарна організація в Україні. Найзагартованіша, найдосвідченіша. Організація, що завжди переслідувала ту ж саму мету: вберегти Український етнос від руйнування його як нації — тим самим врятувати від загибелі й забуття в жорстоких перипетіях історії.

На Заході УГС добре відома — і в колах урядових, і серед простого люду. Щождо української діяспори, то тут стільки віддано сил визволенню арештованих членів Гельсінкської Групи, що вона, УГС, стала кровною справою діяспори. Тож не дивно, коли дехто з українців Америки висловлює свій жаль: мовляв, сумно, що зникає ця прославлена організація. Доводиться пояснювати: ні, не зникає! Ми пройшли великий шлях, аби стати повноправною політичною партією — і сьогодні стали нею! Хіба ж це зникнення? Це народження. Це вихід на державну арену. Сьогодні на чолі Львівської области народ поставив одного з лідерів УГС — Вячеслава Чорновола. Я глибоко певен, що років через п'ять декого із учорашніх політв'язнів ми побачимо на чолі України.

Школа Українознавства ОУА „Самопоміч" відзначила Рік української мови

Учні та вчителі Школи Українознавства ОУА „Самопоміч".

Минулий рік був проголошений в Україні Роком української мови. Поза Батьківщиною Світовий Конгрес Вільних Українців також закликав вшанувати 1989 рік не тільки святкуваннями, але й посиленим вживанням рідної мови у приватному й громадському житті. На цей заклик насамперед відгукнулися школи українознавства, влаштовуючи конференції, концерти й доповіді, присвяченні плеканню рідної мови.

Склала поклін мові й Школа Українознавства ОУА „Самопоміч" у Ню Йорку. На урочистості, що відбулася 24-го березня ц. р., були присутні гості з України, Польщі й Бразилії, які мали нагоду познайомитися з учнями, управою і викладачами та порозмовляти з опікунами школи. Саме в цей день припала візитація і був присутній інспектор д-р Олександер Лужницький. Прибули й представники Кредитової Кооперативи „Самопоміч", між ними президент банку „Самопоміч" д-р Богдан Кекіш, головний касир д-р Іван Сєрант та фінансовий референт школи Михайло Савицький.

Численно прибули батьки й приятелі учнів, і заля, де у перших рядах сиділи святочно вбрані учні, була виповнена. На головній стіні виднів портрет Тараса Шевченка пензля митця Богдана Певного, а напис під портретом звертався не тільки до присутніх, але й до усієї громади з докірливим запитом: „Чи твої діти говорять мою мовою?"

Свято відкрила директор школи Ольга Кекіш. Вона коротко розповіла про мову, як про великий дар, який єднає людей в родину, суспільство, творить культуру і без якого не було б величних творів людського духа, почавши від Євангелія аж до „Кобзаря" нашого пророка Шевченка. Покликаючись на приклади з таких знаних словників, як Грінченка, Онацького, Вебстера, Оксфордського й ін., виявила, як часто мова буває єдиним прапором нації. Себто мова є органічний, а не механічний вияв одухованої істоти — людини. Цієї мови, довгі покоління нашого народу навчалися від „неньки нашої", від її пісні, казки, теплого слова. Нею порозозумівалися наші князі, гетьмани, святі наших церков. Ми не сміємо і на чужині цуратися цього великого скарбу нашого народу. До того ж українська мова — велика мова слов'янського світу, який щораз визначнішу ролю починає відігравати серед інших народів. Знати дві мови — це вже велике досягнення сучасної освідченої людини.

Статистичні дані подають, що дворічна дитина знає приблизно 300 слів, п'ятирічна — 2,300, а доросла людина своїм багатим словником може висловити усі свої думки й почування, хоч у буденних справах вживає лише коло 1,800 слів. Словникове багатство дитина черпає та-гатство дитина черпає також з книжок, тому радить батькам і виховникам читати вголос дітям, пояснювати нові для них вислови, щоб вони більше засвоїли слів з багатої української мови, яка нараховує понад 134 тисячі слів, крім технічних термінів. Доповідачка пригадала присутнім, що в Україні Товариство української мови ім. Тараса Шевенка виборoло удержавлення рідної мови і це є також заохотою для нас і обов'язком не занедбувати свою мову. „Півтримуймо наших братів і сестер в Україні, нехай наша мова в майбутньому стане мовою нашої родини, товариства й науки", — закінчила своє слово директор школи. У дальшій частині програми виступали учні усіх кляс школи — від 1-ої до 12-ої. Вони вправно деклямували вірші, присвячені рідній мові.

Виступами керувала Марія Олинець, яка здобула музичну освіту в Америці. Протягом тижня вона дає лекції гри на фортепіяно, а в суботи викладає спів у школі.

Учні 1-ої кляси захоплено виголосили вірш „Українська мова" (учителька кляси Надя Літепло). Ксеня Рибак з 2-ої кляси деклямувала вірш „Рідна мова" (учителька Тамара Сидоряк). Учні 3-ої кляси (Учителька Ксеня Драган), продеклямували вірш Ганни Черінь „Мовчуни". Вони усі тримали прапори, що їх самі виготовили, звичайно, з допомогою їхньої учительки. 4-та кляса виступила з деклямацією відомого вірша Сидора Воробкевича „Мово рідна, слово рідне" (учителька Звенислава Брикович). Вірш Діми „Про Україну пам'ятай", виголосили учні 5-ої кляси, у якій навчає Марія Олинець. 6-та кляса (учителька Ляриса Сонна) виголосила вірш Володимира Самійленка „Українська мова". 7-ма кляса, де навчає Олександер Редько, прочитала нарис про визначних церковних діячів XX століття. Вірш Григорія Столярчука „Я так люблю тебе, українська мово" був виголошений учнями 8-ої кляси, де навчає Євстахія Гойдиш. Учениця 9-ої кляси Ляриса Сидорак прочитала вірш Михайла Литвинця „Наша мова" (опікунка кляси Христина Ференцевич). Учень 11-ої кляси Григорій Щесник виголосив вірш, материнську пісню Катрі Гуцал „Дай душі моїй крила" опікунка кляси Ольга Кекіш). Учні найстарших кляс, 11-ої і 12-ої, заходами керівнички 12-ої кляси Дарії Якубович виконали вірш-пісню „Віддайте мову" ансамблю „Не журись!" (слова і музика Едуарда Драча) з акомпаньяментом на бандурах Колі Савицького й Олеся Якубовича. Особливо зворушливим був виступ дітей передшкілля (учителька Реня Пясетьська), які продеклямували вірш „Українська мова".

Виголошування творів про мову було переплетене виступами шкільного хору й промовців. Так, шкільний хор, що в його складі виступали чотири солістки (Тамара Геймур, учениця 3-ої кляси, Тамара Шобар, 3 кляса, Галя Федаш, 5 кляса, і Дарія Сидорак, 4 кляса) відспівав піснюмолитву „Царю небесний" і пісню „Учітеся, брати мої" слова Тараса Шевченка, музика Гайворонського. Дальше слідували дві пісні: „Як то любо, як то мило" та „Пісня про жабку", яку хор закінчив словами: „Хоч та пісня, є дивна, в ній наука є цінна: свою мову пам'ятай — за чужую не міняй". Хор співав під проводом Марії Олинець, акомпаньював Ярема Бачинський, абітурієнт школи.

Від гостей промовив до присутніх головний скарбник кредитової кооперативи „Самопоміч" д-р Іван Сєрант, висловивши свою і загальну втіху успіхами шкільної молоді.

Від школи подякувала за присутність достойним гостям Марія Олинець, звернувшись зокрема до гостей з України та до заслужених приятелів і дорадників школи.

Свято завершилося співом гимну „Ще не вмерла Україна". Співали всі — гості, учні й учителі, а кількома чудовими голосами визначалися молоді батьки учнів.

Поволі, ділючись свіжими враженнями, розходилися присутні. Спорожніла школа. Але не надовго, бо знову до неї кожної суботи будуть з'їздитися ті, що навчаються, і ті, що навчають. Шкільне навчання щільно виповнює час від 9-ої години ранку до 1-ої по полудні. Це велике зусилля учнів, які в інші дні (п'ять днів у тижні) вчаться в американських школах, а шостий день, вільний для інших дітей, присвячують зайняттям у рідній школі. Подібно й учителі жертвують свій вільний від праці час для виховання майбутнього покоління.

Школа була заснована 1949 року, себто існує вже 40 років і декілька з колишніх її учнів гідно увійшли у чужий світ, як дійсні амбасадори своєї поневоленої нації.

Тепер до школи вписано 135 учнів, більшість з міста й околиці Ню Йорку, одначе багато є зі стейтів Ню Джерзі й Коннектикат. Прибувають і з віддалених місцевостей, наприклад, з-поза далекого міста Олбані.

В цьому році дев'ять учнів закінчили 12-ту клясу й допущені до іспитів зрілости. В загальному кандидати до матури добре підготовлені й мають дійсне знання з усіх українознавчих предметів. До іспиту зрілости приступлять такі учні: Іван Біланюк, Андріяна Качарай, Володимир Ковалик, Хтистя Крозієр, Анна Навроцька, Марко Трохимчук, Александер Фесак, Доріян Шобар, Олесь Якубович.

Світличку при школі провадить Лідія Андрусишин з допомогою Марії Мулик. Кожного року в лютому світличка, яка діє під зарядом 83-го відділу Союзок Українок, святкує свої „уродини". У цьому році святкувало цю недавню подію тридцятеро дітей.

Більшість з двадцяти учителів школи здобула освіту в Америці, вони добре володіють рідною мовою і вивчили українознавчі предмети: історію, літературу, культури й географію. Між ними є чотири особи, що колись закінчили цю школу, здобувають вищу освіту в університетах і в суботи вчать в школі. Це Магда Гойдиш, Тарас Певний, Реня Пясецька, Ярина Ференцевич.

Своє знання учителі якнайстараннише намагаються передати пильним учням, що в майбутньому мають заступити своїх батьків в різнородних ділянках громадськости, не тільки між своїми.

Їхній шлях у свій і чужий світ пройде під прапором рідної мови, про що в нинішньому святі промовили слова в материнській пісні Катрі Гуцал:

О, сину мій, дай душі моїй крила,
Щоб моя мова теж перемогла!
Щоб хоч на рівні, лиш не другорядна,
Була для тебе джерелом чуття!
І буде мати твоя тоді ладна
Летіти вільно в потойбік життя!

О. Т. К.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною і Приятелями,
що 3-го лютого 1990 р. по важкій недузі
відійшла у Вічність в Україні
на 81-му році життя
наша Найдорожча СЕСТРА

бл. п.

Лєна Павлюк-Балацька

Сестра — ЯРОСЛАВА ГАПІЙ
з мужем ОСИПОМ
І РОДИНОЮ

Фестиваль...

(Закінчення зі стор. 2)

садках нагадують малюнки народної мисткині України Катерини Білокур. При тому атмосфера фільму „Повнолуння" навіяна містикою та загадковістю персонажів і ситуацій, в яких сучасне, минуле та сіра давнина легко і немов самозрозуміло єднаються у гармонійну цілість.

Анатолій Степаненко нині закінчує екранізацію повісти Івана Кочерги „Майстри часу", фільм, який уже одержав високу оцінку в найбільше престижовому фільмовому журналі України „Новини кіноекрана".

Неможливо затримуватися в часописній статті над усіма фільмами, які були показані під час фестивалю, хоч як вони були варті уваги. Це, наприклад, біографічні фільми, як, зокрема, цікавий „Лесь Курбас", фільм про життя Г. Сковороди „Відкрий себе" та фільм „Тарас" скомпонований на основі Шевченкових малюнків. Слід однак хоч коротко згадати про дискусійні панелі, які були влаштовані під час та на закінчення фестивалю. Гості-кінематографи з України під час своїх виступів розповіли про новозасновані кіностудії, про їхні проблеми із-за браку модерної кіноапаратури та про труднощі популяризації і показу своїх фільмів. Аріядна Охримович, з канадської сторони розповідала про свої враження з недавньої поїздки в Україну, де вона восени взяла участь в міжнародному молодіжному фестивалі в Києві і на офіційне запрошення мала нагоду показати свої фільми.

Організаторка фестивалю проф. Р. Багрій неструджено доповнювала дискусії відомостями та поясненнями. Зокрема приємними та інформативними були доповіді видатного письменника та журналіста Леоніда Череваника, справжнього протектора і речника українських молодих кінематографів, та співвидавця єдиного українського кіно-журналу „Новини Кіноекрану".

Додатковий позитив фестивалю в Торонто — це особистий контакт, який так легко нав'язали молоді кінематографи з України з нашою молоддю по цей бік океану та який повинен розвинутися в ентузіястичну співпрацю. Можна ствердити, що цей контакт уже увінчався конкретними проєктами майбутньої кооперації.

В другу чергу, можна сподіватися, що хоч коротке перебування в Торонто, воно, однак дало нагоду нашим гостям доповнити своє професійне знання ще ознайомленням із найостаннішими надбаннями та напрямками в західній кінематографії, — та в інших ділянках мистецтва.

Завдяки своєму досвідові та знайомствам у канадському фільмовому світі, Аріядна Охримович постаралася зорганізувати ряд відвідин до торонтонських фільмових студій, як наприклад „National Film Board, Animation House" (студія мультиплікаційних фільмів), як теж до канадської державної телевізійної студії (CBC) відділів хронікально-документальних фільмів, „Journal" та „Nature of Things", де наші гості втішалися незвичайно теплою гостинністю та зацікавленням й одночасно мали нагоду оглянути тутешню апаратуру та процеси праці.

На закінчення хочеться підкреслити велику потребу усвідомити українську спільноту та наші громадські установи про пріоритет візуальних засобів масової інформації в сучасній світовій розгрі суспільних та політичних сил. Нам потрібно кріпко та з ентузіязмом підтримувати нашу молодь, яка збагнула вагу так званих „мідій" і бажає віддати свій талант і працю, щоб шляхом правильної інформації та мистецтва бути корисною для України та її культури.

Група кінорежисерів з проф. Романою Багрій

Лесь Курбас у 1920-их роках

Кадр з фільму „Ой горе, це ж гості до мене".

„Слава..."

(Закінчення зі стор. 1)

Група змагунів „Карпат" вже після змагань із синьо-жовтим прапором

зустріч, хоч принагідна, наповнює наші душі гордістю з цього, що ви у Львові так успішно продовжуєте славні українські футбольні традиції, що їх далеко перед Другою світовою війною започаткувало СТ „Україна" і інші спортові осередки. Ми малесенька вітка українського організованого спорту тут за океаном надзвичайно гордимося вами, вашою боротьбою за право під сонцем, ми радіємо успіхами львів'ян в їх змаганнях в спорті і усіх інших ділянках громадського життя". Дальше цей член проводу „Ч.Січі" коротенько поінформував гостей про минуле й сучасне „Ч.Січі" і на закінчення попросив до святкового обіду, що його згідно з традицією підготовили членки проводів Т-ва і „Січової Фундації" (М. Бокало, Я. Василак, М. Машера і А. Шевчук). Від юнаків гарну подяку зложив Тарас Чопик і після нього із змістовним словом захоплення і подяки виступив президент ФК „Карпат" Юліян Кордіяк. Ще перед виходом на оглядини української католицької церкви, парафіяльної школи і спортової залі, президент Ю. Кордіяк і тренер дружини Едвард Козинкевич дали інтерв'ю для редактора „Спортових Вістей" „Свободи", зміст якого подаємо нижче.

З великою увагою, захопленням і подивом для місцевої української громади, гості оглядали церкву в якій до них промовив парох о. Богдан Лукій. Отець Лукій інформував гостей про активність парафіян, про співпрацю тієї церкви з українськими православними і євангелицькими церквами, як теж давав вичерпні відповіді юнакам і їх провідникам на їх запити. Після цього з великим зацікавленням оглянули парафіяльну школу та спортову залю, відмітивши, що таких заль нема при школах у Львові.

В год. 4:30 по полудні, згідно з пляном відбулися товариські змагання в яких юні футболісти „Карпат" без більших труднощів перемогли „сухим" вислідом 4:0 збірну клюбу „Кугарс" — „Ч. Січі". Переможні голі для „Карпат" здобули: Володимир Ковалюк (2) і Віктор Сидоренко та Олександер Грабар. Крім них в складі дружини виступали: Тарас Чопик, Геннадій Кондратюк, Андрій Дидко, Микола Сич, Володимир Кіцул, Михайло Стопець, Олександер Чижевський, Петро Борецький і Іван Ковач. В часі перерви до глядачів промовив президент ФК „Карпат" Ю. Кордіяк, який щиро привітав усіх від львівського клюбу, висловив велике признання американцям, що опікувалися юнаками в Деллас, які надзвичайно полюбили українських юнаків і плакали при прощанні перед їх виїздом. Дальше ще раз дякував УСВТ „Ч. Січі" за сердечне й братнє прийняття та висловив надію, що ці зустрічі продовжуватимуться тут і в Україні в майбутньому. Англомовну публіку про „Карпати" і їх відвідини в ЗСА інформував через гучномовець Євген Чижович. А закінчилася ця несподівана зустріч надзвичайно зворушливо для українських глядачів, які почули перед трибуною з уст юних львів'ян могутнє, трикратне „Слава Україні!" Вони святково несли в руках наш національний синьо-жовтий прапор.

Ще перед виїздом до Філядельфії один із провідників львівської дружини з великим ентузіязмом відмітив, що ця історична зустріч юних футболістів в Нюарку і Філядельфії позначиться дуже корисно для нашої загальної справи, особливо у Львові та в клюбі „Карпати".

Інтерв'ю

О.Т.: В імені щоденника „Свобода" вітаю вас та ваших співробітників і молодих футболістів та бажаю успіхів нашого футбольного сезону. В першу чергу розкажіть нам про свої враження з футбольного турніру в Даллас.

Ю. Кордіяк: Ми перший раз брали участь в такому великому турнірі — 152 дружини! Але брак досвіду не дозволив на поганих полях показати добрі результати. Програли в чверть фіналі фаворитам з Болівії 2:3, але здобули симпатії публіки і були запрошені на наступний рік.

О.Т.: Чи ідучи до ЗСА з юними футболістами ви сподівалися зустрінути українців і зокрема побувати в українському спортовому середовищі?

Е. Козинкевич: Не тільки сподівалися, але і надіялися і знали, що ви тут є, бажали з вами побачитись, познайомитись. Футбол нам дає цю нагоду.

О.Т.: З пресових повідомлень знаємо, що ваша перша дружина в цьому сезоні виступатиме в „буферній" зоні II-ої ліги. Поясніть нам що це таке „буферна" зона і які можливості в ній мають „Карпати"?

Е. Козинкевич: Це проміжна зона між I-ою і II-ою лігою, яка складається з кращих дружин СССР. Таких є три зони. Надіємось на добрий виступ „Карпат".

Ю. Кордіяк: В зв'язку з тим, що клюби Грузії і Литви вибули з чемпіонату СССР, змінилися значно обставини змагань, тому прогнози на чемпіонат ускладнюються.

О.Т.: Чи „Карпати" самостійне товариство, чи секція фабрики „Електрон"?

Ю. Кордіяк: „Карпати" є самостійною ланкою спортової організації концерну „Електрон", головного спонзора.

О.Т.: Які ділянки спор-ту крім футболу є активні в львівських „Карпатах"?

Ю. Кордіяк: Це суто футбольний клюб.

О.Т.: З історії українського футболу знаємо, що у Львові, Ужгороді, Чернівцях і інших містах Західньої України цей рід спорту розвивався на досить високому рівні. Чому під сучасну пору так важко створити клясову дружину у Львові, яка могла б дорівнювати таким дружинам як київське „Динамо", дніпропетровський „Дніпро" чи одеський „Чорноморець"?

Е. Козинкевич: В теперішній час є можливості створити свою клясову дружину, до цього спрямовані наші зусилля.

О.Т.: В різних пресових органах з України читаємо про численні голоси народу, прихильників футболу, які вимагають створити самостійну футбольну ліґу в Українській ССР. Яка ваша думка в цьому питанні і чи український футбол піде слідами грузинів і литовців?

Ю. Кордіяк: Думаємо, що це є справа близького майбутнього. Україна має для цього всі можливості.

О.Т.: Недавно ми читали в київській „Спортивній Газеті", проєкт „статуту" Олімпійського Комітету України. Що вразило українське спортове суспільство в ЗСА, це одна із точок, де говориться, що завданням цього ОКУ є правильно підбирати найкращих спортсменів до збірної СССР. Маємо враження, що народ в Україні і тут за океаном, уважає, що Україна повноправний член ООН і ЮНЕСКО, повинна мати право виступати в Олімпійських ігрищах самостійно. Як задивляються на цю справу провід і членство ФК „Карпати"?

Ю. Кордіяк: Наразі „Карпати" увійшли до новоствореної УСА — Української Спортивної Асоціяції у Львові, яка має якраз таку мету.

О.Т.: Для вашої інформації. Ще в 60-их роках провід Українського Олімпійського Руху, що тоді був активним в ЗСА, робив великі акції для цього, щоб МОК прийняв в свої ряди Україну ОУР добився того, що цю справу офіційно обговорювала на своєму засіданні Президія МОК. За прийняття України прихильно висловилися тоді репрезентанти: ЗСА, Англії, Бельгії, Швейцарії, Бразилії, Греції, Нігерії, Австралії, Ліхтенштайну, Італії. З-поміж керівних особистостей МОК прихильні були: А. Брандеж, (президент), О. Маєр (канцлер МОК), К.Ґюз (міністер закордонних справ Австралії), Мензіс (прем'єр-міністер Австралії(, Ф. Джозефа (принц Ліхтенштайну) і ряд інших. На жаль цю прихильність грубо зіґнорували в СССР і УССР та мабуть не публікували в спортивній пресі.

Ю. Кордіяк: Спортова преса України є у Києві під протекторатом Державного комітету спорту і висловлює переважно його точку зору.

О.Т.: Коли остаточно плянуєте приїхати до ЗСА з першою дружиною „Карпати"?

Ю. Кордіяк: Можливо в червні, якщо здобудемо квитки на „Аерофлот"?

О.Т.: Що ви бажали б сказати читачам „Спортових Вістей" „Свободи"?

Е. Козинкевич: Висловлюємо подяку за прийом, надіємося підтримувати більш дружні стосунки надалі.

О.Т.: Щиро дякую за вашу увагу та відповіді на мої питання. Бажаю вам дальших успіхів у вашій праці для львівських „Карпат" та щасливого повороту до Львова.

„САКС ФИФТ АВЕНЮ" — ланцюг крамниць , який славиться найновішими та найдорожчими моделями одягу, проданий одним іноземним власником — другому за півтора більйона долярів. Договір про продаж був підписаний між англійським власником 45-ти крамниць та фінансовою групою Інвесткорп Банк із середнього сходу у вересні минулого року. Новий власник проголосив, що він продовжуватиме вести „Сакс" у традиційному стилі, але розширить його виводом на европейський ринок та ринок Далекого Сходу. Інвесткорп Банк є співвласником багатьох інших фірм, починаючи від ювелірної „Тифанні" та фірми, яка спеціялізується у продажі італійського шкіряного та модного одягу „Ґуччі", і кінчаючи фірмою „Карвел", яка виробляє й продає морозиво.

ЕКСПЕРТИ ДЕРЖАВНОЇ лябораторії поблизу Скенектеді, Н.Й., приготували до випробування новий нуклеарний реактор великої потужности, який відкриває шлях для розвитку нової ґенерації підводних човнів, що зможуть пересуватися з більшою швидкістю та на більшій глибині. Пляновані випробування реактора, який дотепер коштував 550 міл. дол., натрапили на гостру критику зі сторони охоронців оточення. Новий реактор буде інстальований до стратегічних підводних човнів „Сівулф" у 1995 році. Кожний такий човен нестиме 50 ракет, мін та торпед, буде менш уразливий, та коштуватиме один більйон долярів. Цей реактор став першим новим реактором американської фльоти за останніх 12 років.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ГРИГОР ЛУЖНИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 116-го Т-ва „Вільні Козаки" в Трентоні, Н.Дж., помер 3-го березня 1990 року на 86-му році життя. Нар. 1903 року у Львові, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку доньку Христину Кульчицьку, сина Александра, внуків та близьчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 10-го березня 1990 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

МАРІЯ ВИЛОТА, член УНС Відділу 31-го ім. свв. Кирила і Методія в Ст. Клер, Па., померла 22-го березня 1990 року на 69-му році життя. Нар. 22-го червня 1920 року в Ст. Клер, Па. Членом УНС стала 1937 року. Залишила у смутку брата Івана, сестер Ольгу і Анну, племінників і племінниць. Похорон відбувся 26-го березня 1990 року на укр. кат. цвинтарі Св. Тройці в Ст. Клер, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ЯРОВИЙ, член УНС Відд. 183-го ім. Івана Мазепи в Дітройті, Миш., помер 15-го березня 1990 року на 65-му році життя. Нар. 17-го грудня 1924 року в Україні. Членом УНС став 1978 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, дочку Ніну Ґавлік, сина Александра, також братів, сестер і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 19-го березня 1990 року на цвинтарі св. Ядвіґи в Дірборн Гайтс, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Катерина Е. Назар, секр.

МЕЛАНІЯ ЛІЩИНСЬКА, член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" в Філядельфії, Па., померла 8-го березня 1990 року на 80-му році життя. Нар. 30-го березня 1910 року в Бориславі, Зах. Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку брата Михайла, сестер Іванку й Ірену і дальшу родину. Похорон відбувся 13-го березня 1990 року на цвинтарі Св. Марії на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Кигінницький, секр.

ОЛЬГА СТЕБНОВСЬКА, член УНС Відд. 239-го ім. св. Юрія в Філядельфії, Па., померла 24-го лютого 1990 року на 80-му році життя. Нар. 1904 року в Станиславові, Україна. Членом УНС стала 1961 року. Залишила у смутку сестер — Емілію Вірстюк, Дарію Пасічняк з родиною і Тетяну Обушкевич з родиною. Похорон відбувся 27-го лютого 1990 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Оксана Горяецька, секр.

ЕВГЕН КОМАНИШИН, член УНС Відд. 221-го в Чикаґо, Ілл., помер 14-го березня 1990 року на 92-му році життя. Нар. 13-го липня 1897 року в селі Лоні, Перемишляни, Львів, Україна. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку дружину Марію, сина Джеррі, дочку Стефанію, багато племінників і племінниць та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 17-го березня 1990 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Карачевський, секр.

Д-р ЯРОСЛАВ ТИХОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 76-го ім. св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., помер 1-го лютого 1990 року на 71-му році життя. Нар. 11-го травня 1918 року в Болехівцях, Зах. Україна. Членом УНС став 1976 року. Залишив у смутку дружину Варвару, сина Юрія, доньку Юліянну, брата Омеляна і сестру Іванну з родинами. Похорон відбувся на цвинтарі Голливуд Меморіял Парк в Юніон, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Юлія Демчук, секр.

ТАТІЯНА М. ХАРХАЛІС, член УНС Відд. 337-го в Балтимор, Мд., померла 6-го лютого 1990 року на 49-му році життя. Нар. 1940 року у Львові, Україна. Членом УНС стала 1962 року. Залишила у смутку мужа Тараса, синів Андрія з дружиною Танею і Петра, батька Богдана Чапельського і брата Юрія Чапельського з родиною. Похорон відбувся 10-го лютого 1990 року на цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мд.

Вічна Йому Пам'ять!

Остап Садовий, секр.